

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Фінансів, обліку і оподаткування» (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

О.В. Тофанюк
(ініціали та прізвище)

« 28 » серпня 2021 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Контроль і ревізія

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Облік і оподаткування

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна, дистанційна

Рівень вищої освіти: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Калінеску Т.В., д.е.н., професор
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

_____ (підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри фінансів обліку і оподаткування (№ 604)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
науковий ступінь та вчене звання)

_____ (підпис)

Калінеску Т.В.
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

ЗВО першого (бакалаврського) рівня
ОП «Облік і оподаткування»

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Калінеску Тетяна Василівна, д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України. Стаж науково-викладацької діяльності більше 26 років. Викладає в університеті наступні дисципліни:

- Основи оподаткування;
- Бюджетна система;
- Податкова система;
- Фінансовий ринок;
- Інвестування;
- Облік і оподаткування фінансово-кредитних установ.

Напрями наукових досліджень: формування ефективних інструментів податкового регулювання в умовах депресивних регіонів, розробка алгоритмів переміщення сфери діяльності вітчизняних підприємств та досягненням стабільних фінансово-економічних результатів. Підсумком цієї багаторічної роботи стала розробка теоретичних положень та науково-методичних принципів щодо забезпечення фінансової самодостатності та самоорганізації фінансової життєздатності підприємств, зменшення соціально-економічної та податкової напруги на населення регіонів України, завдяки підвищенню соціальної відповідальності бізнесу, а також моделювання податкової політики країни відповідно рівню моральності суспільства.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3 семестр.

Обсяг дисципліни:

4 кредитів ЄКТС (120 годин), у тому числі аудиторних – 56 годин, самостійної роботи здобувачів – 64 годин.

Форми здобуття освіти: Денна, дистанційна.

Дисципліна – обов’язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов’язкові попередні дисципліни (пререквізити) – політична економія, мікроекономіка, бухгалтерський облік, основи оподаткування.

Необхідні обов’язкові супутні дисципліни (кореквізити) – фінанси, статистика, самоменеджмент.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування знань і практичних навичок з контрольно-ревізійної роботи в галузі фінансово-господарської діяльності підприємства (організації)

Завдання: вивчення теоретичних засад організації контролю та ревізії в Україні, методики і техніки контрольно-ревізійної роботи в організаціях різних форм власності

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності:**

- здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів;

- здатність вирішувати поставленні завдання та виявляти проблемні ситуації у сферах професійної діяльності;

– здатність приймати обґрунтовані рішення, розуміти відповідальність за їх прийняття;

– здатність здійснювати діяльність з консультування керівництва підприємства та інших користувачів інформації в сфері обліку, аналізу, контролю та оподаткування;

– здатність проводити аналітичні узагальнення з метою розв’язання актуальних теоретичних та практичних завдань з обліку та оподаткування;

– здатність використовувати набуті теоретичні знання з обліку і оподаткування в практичній діяльності суб’єктів господарювання;

– здатність аналізувати сучасний стан і розвиток підприємств аерокосмічної галузі та її окремих виробництв.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачі будуть досягати наступні **результати навчання** і будуть:

визначати інформаційні потреби користувачів звітної інформації, надавати консультації управлінському персоналу щодо обліку та оподаткування;

використовувати дані бухгалтерської та податкової звітності для розрахунку основних показників діяльності суб'єктів господарювання, зокрема аерокосмічноїгалузі;

застосовувати методи економічного аналізу, контролю та аудиту для прийняття управлінських рішень;

знати теоретичні, методичні та практичні положення щодо процесу контролю та ревізії, розробляти заходи щодо поліпшення діяльності суб'єктів господарювання;

застосовувати обліково-аналітичні методи досліджень у сфері обліку, контролю, аудиту і аналізу з метою імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Становлення і розвиток контролю і ревізії

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичне заняття: «Контроль як функція управління».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Основні історичні вежі розвитку контролю. Еволюція контролю на теренах України. Основні вежі розвитку органів контрольно-ревізійної роботи у зарубіжних країнах. Правова основа та організаційні схеми контролю в зарубіжних країнах. Організація контрольно-ревізійної роботи в окремих країнах. Визначення поняття «контроль». Дискусійні питання. Контроль як функція управління

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Організація і методика контрольної і ревізійної діяльності

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичне заняття: «Планування контрольно-ревізійної роботи».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Зміст контрольно-ревізійної діяльності. Стадії контрольно-ревізійного процесу. Планування контрольно-ревізійної діяльності. Види планів в ревізії. Права, обов'язки та відповідальність контролерів-ревізорів. Документи як об'єкт дослідження в ревізії. Способи перевірки документів. Узагальнення результатів контролю та їх реалізація.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 3. Ревізія касових операцій та операцій з рахунків у банках

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичні заняття: «Ревізія операцій із грошовими коштами»*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Задачі, джерела інформації, нормативні акти і напрями контролю. Контроль дотримання касової дисципліни. Ревізія грошових коштів у касі, її завдання та порядок проведення. Ревізія операцій із грошовими коштами на рахунках у банку. Ревізія операцій із цінними паперами. Завдання, об'єкти, джерела інформації і методичні прийоми ревізії розрахунків. Перевірка розрахунків з підзвітними особами. Контроль розрахунків з постачальниками за товарно-матеріальні цінності, роботи (послуги). Перевірка розрахунків з покупцями і замовниками. Перевірка розрахунків по претензіях та відшкодуванню матеріальних збитків.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Адаптація знань щодо ревізії касових операцій та операцій з розрахунками у банках.

Тема 4. Ревізія розрахункових операцій

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичні заняття: «Ревізія розрахункових операцій».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Завдання, джерела і послідовність проведення ревізії розрахункових операцій. Контроль розрахунків з покупцями і замовниками. Контроль і ревізія розрахунків з підзвітними особами. Ревізія розрахунків за відшкодуванням матеріальних збитків. Контроль розрахунків за претензіями.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.
Адаптація знань щодо ревізії розрахункових операцій.

Тема 5. Контроль і ревізія оплати праці

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 години.*
- *Практичні заняття: «Ревізія праці та її оплати».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Задачі, джерела інформації ревізії праці та її оплати. Контроль обліку особового складу. Перевірка розрахунків по оплаті праці. Ревізія розрахунків за страхуванням.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Адаптація знань щодо ревізії оплати праці.

Тема 6. Ревізія операцій з основними засобами

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 години.*
- *Практичні заняття: «Проведення ревізії основних засобів».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Завдання, методи та послідовність проведення ревізії основних засобів. Ревізія операцій з основними засобами. Перевірка витрат на ремонт основних засобів. Перевірка правильності нарахування амортизаційних відрахувань. Перевірка операцій з нематеріальними активами.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Адаптація знань щодо ревізії основних засобів.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2.

Тема 7. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.

- Практичне заняття: «Ревізія товарно-матеріальних цінностей».

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Задачі, джерела інформації, нормативні акти і напрями ревізії. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей, сировини та готової промислової продукції. Ревізія збереження матеріальних цінностей, стану складського господарства. Перевірка надходження і оприбуткування матеріальних цінностей. Перевірка використання сировини і матеріалів на виробництві. Особливості перевірки малоцінних швидкозношуваних предметів.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Адаптація знань щодо ревізії товарно-матеріальних цінностей.

Тема 8. Контроль і ревізія витрат на виробництво й собівартості продукції

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.

- Практичне заняття: «Ревізія витрат на виробництво й собівартості продукції».

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні

Завдання, об'єкти, джерела інформації та методичні прийоми ревізії. Завдання, об'єкти, джерела інформації і методичні прийоми контролю. Ревізія випуску і реалізації готової продукції. Перевірка виконання договірних відносин із покупцями.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Адаптація знань щодо контролю й ревізії витрат на виробництво й собівартості продукції.

Тема 9. Ревізія готової продукції та її реалізації

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.

- Практичні заняття: «Ревізія готової продукції та її реалізації».

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні

Перевірка операцій з реалізації. Ревізія доходів, витрат. Перевірка формування фінансових результатів. Оцінка фінансового стану підприємства.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Адаптація знань щодо ревізії готової продукції та її реалізації.

Тема 10. Ревізія стану бухгалтерського обліку і звітності

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичне заняття: «Ревізія бухгалтерського обліку й звітності».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Завдання, об'єкти, джерела інформації і методичні прийоми ревізії. Ревізія правильності оцінки отриманих доходів і визначення прибутку (збитку) за видами діяльності. Контроль фінансового стану підприємства. Ревізія операцій по формуванню та зміні статутного капіталу. Задачі, джерела інформації, нормативні акти і напрями ревізії. Перевірка організації облікової роботи в бухгалтерії. Перевірка достовірності бухгалтерського обліку. Контроль бухгалтерської (фінансової) звітності підприємства. Перевірка стану внутрішньогосподарського контролю.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Адаптація знань щодо ревізії бухгалтерського обліку й звітності.

Тема 11. Узагальнення, розгляд і реалізація результатів ревізії

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Практичні заняття: «Узагальнення та реалізації результатів ревізії».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Порядок складання акту комплексної ревізії виробничо-фінансової діяльності підприємства. Визначення виявленого в процесі ревізії розміру матеріального збитку. Реалізація результатів ревізії.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Адаптація знань щодо узагальнення результатів ревізії.

Тема 12. Особливості ревізії на підприємствах і організаціях різних форм господарювання

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Практичні заняття: «Організації ревізії на підприємствах різних форм господарювання».*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні

Система прийомів і способів вивчення господарських операцій в процесі ревізії. Ревізійне дослідження господарських операцій. Перевірка дотримання

правил складання кореспонденції рахунків. Перевірка достовірності записів в облікових регістрах. Перевірка стану організації облікової політики.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Адаптація знань щодо ревізії підприємств різних форм господарювання.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Передбачено навчальним планом виконання контрольної роботи

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Змістовний модуль 1</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	6	0...6 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання завдань впродовж практичних занять	0...5	6	0...30
Модульний контроль	0...14	1	0...14
<i>Змістовний модуль 2</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	6	0...6

			(максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання завдань впродовж практичних занять.	0...5	6	0...30
Модульний контроль	0...14	1	0...14
За семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Іспит проводиться у вигляді тестування. Тест складається з 5 питань закритого типу (за правильну відповідь на одне питання здобувач отримує 4 бали) та 15 питань відкритого типу (максимальна кількість балів за відповідь на одне питання – 4) та 2 практичних завдань, правильне розв'язання кожного завдання оцінюється у 10 балів.

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати всі практичні заняття.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Знати особливості контролю і ревізії різних видів господарської діяльності та вміти формувати довідки по результатам контрольно-ревізійної перевірки. Відпрацювати всі практичні заняття.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо особливості контролю і ревізії різних видів господарської діяльності та вміти формувати акти ревізії по результатам проведеної контрольно-ревізійної роботи. Відпрацювати всі практичні заняття.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

• http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttp_the_mes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch fld=&author fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all theme&theme_id=0&is ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

• Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=2825>

11. Рекомендована література

Базова

1. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 16.10.2012 р. № 5463-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV // Офіц. вісн. України. – 1999. – № 33. – Ст. 1706.

3. Закон України «Про Рахункову палату» від 02.07.2015 р. № 576-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/576-19>

4. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov>.

5. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту окремих господарських операцій, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2014 р. № 214 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/214-2014-%D0%BF>.

Допоміжна

6. Бутинець. Ф. Ф. Контроль і ревізія / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Бардаш, Н. М. Малюга. – Житомир: ЖІТІ, 2015. – 512 с.
7. Дікань Л. В. Контроль і ревізія.: О. Рєвак, М. О. Живко – К. : Алерта, 2012. – 496 с.
8. Германчук П. К. Державний фінансовий контроль: ревізія та аудит [Текст]: інтегрований навчально-атестаційний комплекс : посібник / П.К. Германчук // Державний фінансовий контроль – К: Знання, 2015. – 237 с.
9. Усач Б. Ф. Контроль і ревізія [Текст] : підручник / Б. Ф. Усач. - 6-те вид., стер. – К. : Знання-Прес, 2015. - 263 с.
10. Федоров С. Є. Ревізія як метод фінансового контролю. / С.Є. Федоров.// Форум права. – 2016. – № 1. – с. 528.-.531.